

ENGRAMI

ČASOPIS ZA KLINIČKU PSIHIJATRIJU PSIHLOGIJU I GRANIČNE DISCIPLINE

1

SUPPLEMENT 1

15. KONGRES
FARMAKOLOGA SRBIJE **KLINIČKE FARMAKOLOGIJE SRBIJE**
SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

5. KONGRES

KLINIČKE FARMAKOLOGIJE SRBIJE

SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

Volume 45 • Beograd, januar - jun. 2023.

UDK 159.9+616.89

www.engrami.rs

ISSN 0351-2665

ČASOPIS ZA KLINIČKU PSIHIJATRIJU,
PSIHOLOGIJU I GRANIČNE DISCIPLINE

JOURNAL FOR CLINICAL PSYCHIATRY,
PSYCHOLOGY AND RELATED DISCIPLINES

Časopis ENGRAMI osnovao je prof. dr Dimitrije P. Milovanović 1979.

Glavni i odgovorni urednik / Editor in chief
SRĐAN D. MILOVANOVIĆ
Počasni urednik / Honorary editor
GORDANA DRAGOVIĆ LUKIĆ
Zamenik glavnog i odgovornog urednika
Supplement editor in chief
MILAN B. LATAS

Pomoćnici urednika / Associate editors
MAJA PANTOVIĆ STEFANOVIĆ
BOJANA DUNJIĆ KOSTIĆ
SRETEN VIČENTIĆ
NIKOLA LALOVIĆ
STEFAN JEROTIĆ

Tehnički urednik / Technical editor
MARIJA JEREMIĆ

Urednički odbor / Editorial board
DRAGAN PAVLOVIĆ
PETAR NASTASIĆ
DEJAN LALOVIĆ
NAĐA MARIĆ
OLIVERA VUKOVIĆ
MAJA IVKOVIĆ
OLIVERA ŽIKIĆ
SRĐA ZLOPAŠA
JASMINA BARIŠIĆ
DRAGANA DUIŠIN
VLADIMIR JANJIĆ
SVETLANA JOVANOVIĆ
MIRJANA DIVAC JOVANOVIĆ
BORJANKA BATINIĆ
ČEDO MILJEVIĆ
ZORAN BUKUMIRIĆ

Izdavački savet / Consulting board
MIROSLAV ANTONIJEVIĆ
MIRKO PEJOVIĆ
JOVAN MARIĆ
MIROSLAVA JAŠOVIĆ GAŠIĆ
SLAVICA ĐUKIĆ DEJANOVIĆ
DUŠICA LEČIĆ TOŠEVSKI
VLADIMIR KOSTIĆ
RATOMIR LISULOV
GORAN MIHAJLOVIĆ

Internacionalni redakcioni odbor
International editorial board
N. SARTORIUS (Geneva)
P. GASNER (Budapest)
D. ŠVRAKIĆ (St. Louis)
G. MILAVIĆ (London)
V. STARČEVIĆ (Sydney)
M. JAKOVLJEVIĆ (Zagreb)
D. KARLOVIĆ (Zagreb)
A. NOVOTNI (Skopje)
L. INJAC (Podgorica)
A. TOMČUK (Kotor)
A. MIHAJLOVIĆ (Chicago)
N. TRAJANOVIĆ (Toronto)

Sekretar / Secretary
DRAGANA JOVANOVIĆ

Lektor / Lector
SONJA ĐURIĆ
IRENA ŽNIDARŠIĆ TRBOJEVIĆ

Časopis ENGRAMI izlazi dva puta godišnje. • Rešenjem Sekretarijata za kulturu SRS broj 413-124/80-2a časopis ENGRAMI je proizvod iz čl. 36, st. 1, tačka 7, Zakona o oporezivanju proizvoda i usluga u prometu za koji se ne plaća porez na promet proizvoda. • IZDAVAČ / PUBLISHED BY: KLINIKA ZA PSIHIJATRIJU KLINIČKOG CENTRA SRBIJE I UDRUŽENJE PSIHIJATARA SRBIJE; THE CLINIC FOR PSYCHIATRY CLINICAL CENTRE OF SERBIA AND SERBIAN PSYCHIATRIC ASSOCIATION • ADRESA UREDNIŠTVA / ADDRESS OF EDITORIAL BOARD: ENGRAMI, Klinika za psihijatriju KCS, Pasterova 2, 11000 Beograd, E-mail: klinikazapsihijatrijukcs@gmail.com • časopis ENGRAMI je referisan u SCIndeks bazi (Srpski nacionalni citatni indeks); Journal ENGRAMI is listed in SCIndeks (Serbian national citation index) • štampa Pozitiv print • Copyright © 2023 ENGRAMI. Sva prava zaštićena.

ORGANIZATOR
Srpsko farmako

Naučni odbor

Prešednik

Gordana Dragović L

Članovi

Milica Bajčević

Nevena Divac

Viktorija Dragojević S

Ljiljana Gojković Baka

Olga Horvat

Mihajlo Jakovljević

Vladimir Jakovljević

Slobodan Janković

Nina Japundžić Zagor

Nebojša Knežević

Katarina Lalić

Nebojša Lalić

Nevena Mihaelović S

Dragan Milovanović

Miroslav Mitrović

Lana Nešić

Valentina Nikšić

Slobodan Pešić

Julijana Raić

Aleksandar Raičević

Isidora Samojlik

Nebojša Stilićević

Svetlana Stoisavlje

Nataša Stojaković

Ranko Šević

Zoran Todorović

Zdenko Tomić

Sasa Trulović

Velibor Vasović

Radmila Veščićević

Sonja Vučković

Sasa Vučković

POLITERAPIJA NATRIJUM BROMIDOM I PREGABALINOM KOD PSA SA SUSPEKTNOM IDIOPATSKOM EPILEPSIJOM - PRIKAZ SLUČAJA

Nenad Andrić
Mirjana Milovanović

Fakultet Veterinarske Medicine,
Univerziteta u Beogradu (FVM UB),
Srbija

Pas rase kane corso, ženskog pola, stara 8 meseci telesne mase 37kg dovedena je na pregled u Nastavnu bolnicu za male životinje, FVM UB, sa istorijom konvulzivnih napada unazad 15 dana, u trajanju od dva dana za redom. Prvi dan je zabeleženo 6 napada sa relapsnim intervalom od ≈ 60 min (klaster napadi), a drugi dan jedan napad. Napadi su počinjali iz stanja odmora, a oporavak je trajao 20-30min. Video zapis beleži parcijalne napade sa sekundarnom generalizacijom, a uz laboratorijski nalaz i neurološki pregled postavljase suspektna dijagnoza idiopatske epilepsije. Za određivanje serumske koncentracije Ph i broma uzorkovana je krv iz v. cephalica, uz prethodnu restrikciju hrane od 12h, a serum je izdvojen 30 min. po uzorkova-

nju krvi. Koncentracija Ph u serumu je određivana metodom hemiluminiscentnog imunoeseja mikročestica (CMIA) na Alinity aparatu Abbott Diagnostics, a koncentracija broma metodom mase- ne spektrometrije sa indukovano-spregnutom plazmom (ICP-MS). Terapija je započeta fenobarbitonom (Ph, 2,7mg/kg/12h) ali se klaster napadi nastavljaju u intervalu od 2-3 nedelje i pored zadovoljavajuće serumske koncentracije Ph ($124,9\mu\text{mol/L}$)(ref. terapijska koncentracija, TC= 65-130 $\mu\text{mol/L}$). U sledećem koraku u terapiju se uvodi natrijum bromid (NaBr,54mg/kg/24h), a zbog izražene sedacije doza Ph se koriguje (2,5mg/kg/12h). Nakon 8 nedelja politerapije, serumska koncentracija NaBr iPh iznosi TC=2740,0 $\mu\text{g/ml}$, odnosno

TC=75,4 μ mol/L. Uprkos izmerenoj TC_{max} NaBr (ref. TC= 1000-2500 μ g/ml) i sprovedenoj politerapiji, pas i dalje ima klaster napade na 20-25 dana, što zahteva modifikaciju terapije zamenom Pb levetiracetamom (Lc, 25mg/kg/12h) prvih sedam dana, a zatim 25mg/kg/8h uz NaBr (54mg/kg/24h). Zadovoljavajući terapijski odgovor izostaje jer klaster napada perzistiraju u istom intervalu, uz prateće neželjene efekte ataksije, sedacije i slabosti, pa se nakon 2 meseca ukida Lc, nadržava NaBr i uvodi pregabalin (Pg, 2mg/kg/8h), tokom 7 dana, a zatim 3mg/kg/8h. Narednih 5 meseci kombinovane terapije Pg (3mg/kg/8h) i NaBr (54mg/kg/24h) pas više nema napade, niti prateće neželjene efekte ataksije, sedacije i slabosti. Pregabalin se ne nalazi na listi preporučenih antiepileptika za pse, zbog nedovoljno kliničkih dokaza o njegovoj terapijskoj efikasnosti (Međunarodna radna grupa za epilepsiju u veterini - IVETF). Ipak, prezentovani slučaj je pokazao da pregabalin ima kliničku efikasnostu terapiji pasa sa dijagnostikom idiopatske epilepsije sa generalizovanim epi napadima, a kod kojih se nazivla rezistencija na dosadašnju politerapiju antiepilepticima.